

פאול צלאן

עשרה שירים

לזכר

גזון מתאנים יהי הלב
 שבו השעה זוכרת
 עיני-שקד של המתים.
 גזון מתאנים.

תלול, בנשימת הים,
 המצח
 שנטרף,
 אחי-השונית.

ומתפרשת סביב שיבתך
 גזת עננים עוטי קיץ.

קפוצות עם לילה

קפוצות עם לילה
 שפתי הפרחים,
 צלובים ושלובים
 גזעי אשוחים,
 מאפיר האזוב, מטלטלת האבן,
 געורים למעוף אינסופי
 הקאקים על הקרחון:

זֶה הַמַּחֲזוּז בּוֹ נָחִים
אֵלֶּה שֶׁהִדְבַּקְנוּ בְּמַרוֹץ:

הֵם לֹא יִקְרְאוּ לַשַּׁעַה בְּשֵׁם,
לֹא יִמְנוּ אֶת הַפְּתוּתִים,
לֹא יִלְכוּ בְּעִקְבוֹת הַמַּיִם עַד הַסֶּכֶר.

הֵם עוֹמְדִים בּוֹדְדִים בְּעוֹלָם,
כָּל אֶחָד אֹצֵל לִילּוֹ,
כָּל אֶחָד אֹצֵל מוֹתוֹ,
זְעוּפִים, גְּלוּי־רֹאשׁ, מְכִי כְּפוֹר
מִן הַקְּרוֹב וְהַרְחוֹק.

הֵם מְסַלְּקִים אֶת הַחֹב שֶׁזָּרָם בְּעוֹרְקֵי מוֹצָאָם,
הֵם מְסַלְּקִים אוֹתוֹ בְּמִלָּה
הַקְּיָמָת בְּלֹא־צְדָק, כְּמוֹ הַקְּיָץ.

מְלָה – הֲלֹא יִדְעָתָ:
גְּוִיָּה.

בּוֹאוּ נִרְחֵץ אוֹתָהּ,
בּוֹאוּ נִסְרַק אוֹתָהּ,
בּוֹאוּ נִפְנֶה אֶת עֵינֶיהָ
אֶל הַשָּׁמַיִם.

אָרְגוּמֵנְטוּם אָ סִילֵנְטִיו

לְרֵנָה שָׂאָר

קְשׁוֹר בְּשִׁרְשֵׁרֶת
בֵּין זָהָב לְנִשְׁיָהּ:
הַלִּילָה.
שְׁנִיָּהּ שְׁלָחוּ יָד לְאַחֲזוֹ בּוֹ.
לְשְׁנִיָּהּ נָתַן לְאַחֲזוֹ.

שים,

שים גם אתה מה שמבקש
להפציע עם הימים:
את המלה המעפפת-כוכב,
המנחשלת-ים.

לכל אחד המלה,

לכל אחד המלה ששרה לו
בהסתער עליו מאחור עדת הכלבים –
לכל אחד המלה ששרה לו וקפאה.

לו, ללילה,

זו המעפפת-כוכב, המנחשלת-ים,
לו – זו ילודת-השתיקה,
שדמה לא נקדש כשפלחה
שן-הארס את ההברות.

לו המלה ילודת-השתיקה.

כנגד האחרים, שעוד מעט יטפסו –
מזנים מאזני-זדים –
על הזמן והעונות,
היא מעידה לבסוף,
לבסוף, כשרק שרשראות מצטלצלות,
היא מעידה עליו, המטל שם
בין זהב לנשיה,
אחיהם מאז ומעולם –

כי היכן

תפציע, אמר, אם לא אצלו,
שבפרוץ דמעותיו הוא מראה שוב ושוב
לשמשות השוקעות
את זרע השדה?

עטור־חוּצָה,
 ירוק־חוּצָה אַל הַלְיָלָה.

תַּחַת אֵילוֹ
 כּוֹכָבִים! כָּל אוֹתוֹ
 כֶּסֶף שֶׁל פְּטִישׁ־לֵב שֶׁרַקַע לְאָפֶר.
 וּשְׁעָרָה שֶׁל בְּרִנְיָקָה, גַּם כָּאֵן, – קִלְעֵתִי,
 פְּרָמְתִי,
 אֲנִי קוֹלֵעַ, אֲנִי פוֹרֵם.
 אֲנִי קוֹלֵעַ.

נִקְיָק כַּחַל, לְתוֹכְךָ
 אֲנִי תוֹחֵב אֶת הַזֶּהָב. גַּם אֶתוֹ,
 שְׁבֻזְבוֹז עַל זֹנוֹת וּפְרוּצוֹת,
 אֲנִי כָּא וְאֲנִי כָּא. אֲלִיךָ,
 אַהוּבָה.

גַּם עִם אֵלָה וּתְפִלָּה. גַּם עִם כָּל אֵלָה
 מִן הָאֵלוֹת הַשּׁוֹרְקוֹת
 מִעֲלִי: גַּם הֵן מְתַכּוֹת
 לְאַחַת, גַּם הֵן קְפוּצוֹת פְּאֵלִית אֲלִיךָ,
 נְדָן־וּמְלָה.

עִם שְׁמוֹת, שְׁקוּיִי
 כָּל גְּלוֹת.
 עִם שְׁמוֹת וּזְרָעִים,
 עִם שְׁמוֹת טְבוּלִים
 בְּכָל
 הַגְּבִיעִים, הַמְּלֵאִים
 דִּם־מְלָכוֹת וּשְׁלֵךְ, בְּן־אָדָם, – בְּכָל
 גְּבִיעֵי שׁוֹשְׁנַת הַגִּטוֹ

הַגְדוּלָהּ, שְׁמֹמְנָה
אַתָּה צוֹפֵה בָנוּ, בְּן־אֱלֹמֹת מְרַב
מִיתוֹת שְׁמַתוֹ בְּנִתִּיבֵי בְקָר.

(וְאַנְחָנוּ שָׁרְנוּ אֶת הַוִּירְשׁוּיִנְקָה.
בְּשִׁפְתַיִם צְמוּחוֹת־סוּף אֶת פְּטָרְרָקָה,
בְּאֲזְנֵי־טוֹנְדְרָה אֶת פְּטָרְרָקָה.)

וְאֲדָמָה עוֹלָה וְקָמָה, זוֹ שְׁלָנוּ,
זֹאת.

וְלֹא נִשְׁלַח
אִישׁ מִשְׁלָנוּ אֵלֶיךָ
לְמִטָּה,
בְּכֹל.

מִסֵּר דָּשׁן
בְּבוֹר־קֶבֶר, שָׁם
אֲנַחְנוּ מְנַפְנְפִים
בְּדִגְלֵי־גוֹ שְׁלָנוּ,

אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים כְּאֵן
בְּנִיחוּחַ
קִדְשָׁהּ, אָכֵן.

אֲדִי עוֹלָם־הַבָּא
שְׂרוּפִים
נוֹטְפִים שְׁמָנִים מְנַקְבוּבִית־הָעוֹר,

בְּכֹל עֲשֻׁשֶׁת־
שָׁן
שְׁנִיָּה נֵעוֹר
מִזְמוֹר־קִדְשׁ חֶסֶן.

צָרוֹר הַדְּמוּמִים שְׁתַּקְעֵת לָנוּ –
בוֹא, בְּלַע גַּם אוֹתוֹ.

נֶאֱסָף אֶל לֵילָה, נִכוֹן לְעֹזֹר,
עָלָה נְקוּב־
כּוֹכְבִים
בְּמָקוֹם פֶּה:

יֵשׁ עוֹד
מִשְׁהוּ לְבִזְזוּ פָּרָא,
לְעֵבֶר עֵץ.

כָּבֵר שְׁכַבְנוּ
עֵמֶק בְּסִבְךָ הַחֲרָשׁ, כְּשִׁטְפֶסֶת
סוּף־סוּף בְּזַחֵלָה.
אָךְ לֹא יִכְלְנוּ
לְהַחֲשִׁיךְ אֵלֶיךָ:
שָׁרֵר
כְּרַח־אוֹר.

לְבַפְּרָא, מְבִיֵּת
בְּדַקִּירָה חֲצִי־עוֹרֹת
בְּרֵאָה,

אוֹיֵר נְשׁוּם מִבְּעֵבַע,

לְאַט, שְׁטוּפֵי־דָם,
מְצִטִּירִים –
מְבִטְחִים נְדִיר,

נְכוּנִים –
חַיֵּי-צַד.

עֲלֵה, לְלֹא עֵץ,
לְבָרְטוּלֵט בְּרִכָּט:
אֵיזָה מִיּוֹן זְמַנִּים אֱלֹהִים,
כְּשִׁיחָה
כְּמוֹהַ כְּפִשֵׁעַ כְּמַעֲט,
מְשׁוּם שֶׁהִיא כּוֹלֶלֶת
כֹּל כֶּךָ הַרְבֵּה דְבָרִים אַמּוּרִים?

מִשְׁתַּקְדָּת, אֵת שְׂדֵבְרֵת רַק לְמַחְצָה,
אֶךְ רוֹעֵדֶת הָיִית כֹּלֶךְ מֵאֲבָד,
לְךָ
נְתַתִּי לְחֻכּוֹת,
לְךָ.

וְעוֹד לֹא
הָיִיתִי נְקוֹר
עֵינַיִם
עוֹד לֹא
דְרֹדֵר בֵּין כּוֹכְבֵי הַשִּׁיר
הַפּוֹתַח בְּמִלָּה
הַ כְּ נִי סִי נִי .

מגרמנית שמעון זנדבנק